

Մեջախորհի եւ հանձնարարի օրը նւազ Ալավերդիում, Ախթալայում եւ Շամլուղում

2008-ին 33 կառավարությունը, իր արձանագրային որոշմամբ, ամեն տարվա հուլիս ամսվա երրորդ կիրակից համարեց մեջախորհի եւ հանձնարարի օր: Գույսի 20-ին Ալավերդի արհեստական համաժողովրդական տնտեսություններում նշվեց այդ տոնը, կազմակերպմամբ CPS ընկերության նախագահ Վաչեի Մեջունյանի: Նույն տոնը նշվեց նաեւ Ախթալա և Սալմաստ, կազմակերպմամբ ԼԳԿ-ի սնորհներով: Ախթալայում եւ Շամլուղում հանձնարարությունն ունի 245-ամյա դաստիարակում եւ ողջ տարի հանձնարարների հաղթի ամեն մի օրն ու ամեն մի միջոցառում աղերս ունի այս տարածքում որոշմամբ կազմակերպման 245-ամյակի հետ:

հանձնարարի օրը համընկել էր Սերոբ Տեր-Պողոսյանի ծննդյան տարեդարձի հետ: Եվ հանձնարարները, որոնց շնորհակալություն ու յարգանքներով էին հանդիսավոր նիստի ղեկավարները, հիմա էլ իրենք էին շնորհակալում իրենց գործադիր սնորհներին:

Անակնկալ 2. Գանդիսավոր նիստի ընթացքում Սերոբ Տեր-Պողոսյանը հայտարարեց, որ ինքը նույնպես միանում է Գանդիսավոր երիտասարդական «Բազմ» միջոցառման ժամանակ 33 նախագահ Սերոբ Մարգարյանի՝ աշխատակազմում հայտարարած գործարար ներկայացուցիչներին հրաժարվելու եւ յարգանքներով է մի հանրապետական ընթացքում Լոռու մարզում ներդնելու օտար 50 մլն դոլար: Նա նաեւ հնարավոր համարեց իր գործընկերների մասնակցությունը այս նախաձեռնությանը, եւ այդ դեպքում ներդրման գումարի չափը կարող է հասնել միլիարդի:

Անակնկալ 3. Ախթալա եւ Շամլուղ համայնքների լիարժեք գոյատևումը կախված է միայն Ախթալայի ԼԳԿ-ի աշխատանքից, գաղտնի է: Սակայն այդ օրը հայտարարվեց կոմիտեի սեփականատերերի նոր հաղափարային սկզբը: Հայտարարվեց, որ Ախթալայի ԼԳԿ-ի համար միեւնույն կարևորություն ունեն թե՛ կոմիտեի անապատային ընկերությունների խնդիրները, թե՛ Ախթալա եւ Շամլուղ համայնքների բնակիչների խնդիր-

ները, այդ թվում նաեւ՝ սոցիալական: Այս նոր հաղափարային հիմնական սկզբունքները ներկայացրեց գործադիր սնորհը, այն է՝

- մարզերի բնակիչների կյանքի որայմանները թեթեւ է չզիջեն մայրաքաղաքին,
- համայնքի ձեռնարկող եւ յարկաբեկող ձեռնարկության համար թեթեւ է կարևորվեն ոչ միայն իր աշխատանքների, այլեւ ողջ բնակչության սոցիալական խնդիրները,
- մարզերի երեխաները թեթեւ է ունենան կրթվելու, հանգստանալու եւ սպորտով զբաղվելու, ինչպես նաեւ հեծազայում բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում սովորելու նույն հնարավորությունները, ինչ որ մայրաքաղաքի երեխաները,
- մարզերի համայնքների բնակիչները եւս թեթեւ է հնարավորություն ունենան առկա լուծվելու եւ ձեռնարկներին:

Ախթալայի ԼԳԿ-ի սնորհները եւ ամենամեծ Սերոբ Տեր-Պողոսյանը հավաստեցին նմանապես վերոհիշյալ սկզբունքներին եւ, ի վերջո, Հայաստանում եւս թիզնեց թեթեւ է ունենա մարդկային դեմք եւ սոցիալական ուղղվածություն: Սա է այն ճանապարհը, որը տանում է հասարակության համայնքները եւ այդ գործում մեծ է թիզնեցի դերը:

Անակնկալ 4. Արամյանը ընտանիքի ողբակց, որը խորհրդային տարիներին ծառայել է որդես առողջարան, զինվորական հոստիսայ եւ ախթալայի համար համարվում է դասամասնակցության արժեք, Սերոբ Տեր-Պողոսյանը կվերականգնի անբողբոջի՝ ի հիշատակ իր ծնողների: Երբեմնի հանրահայտ Ախթալայի ճողպանոտի այսօր անմիջապես վիճակում է: Ախթալայի ԼԳԿ-ի հովանավորությանը ներկայումս վրաց մասնագետներն ուսումնասիրում են վերականգնման հնարավորությունը, եւ երկու տարի հետո այն կսկսի գործել: Այս մասին եւս տեղեկացվեց Ախթալայի հասարակությանը: Գանապատասխան հեծազիր հղվեց նաեւ Հայաստանի Գանապատասխան նախագահին:

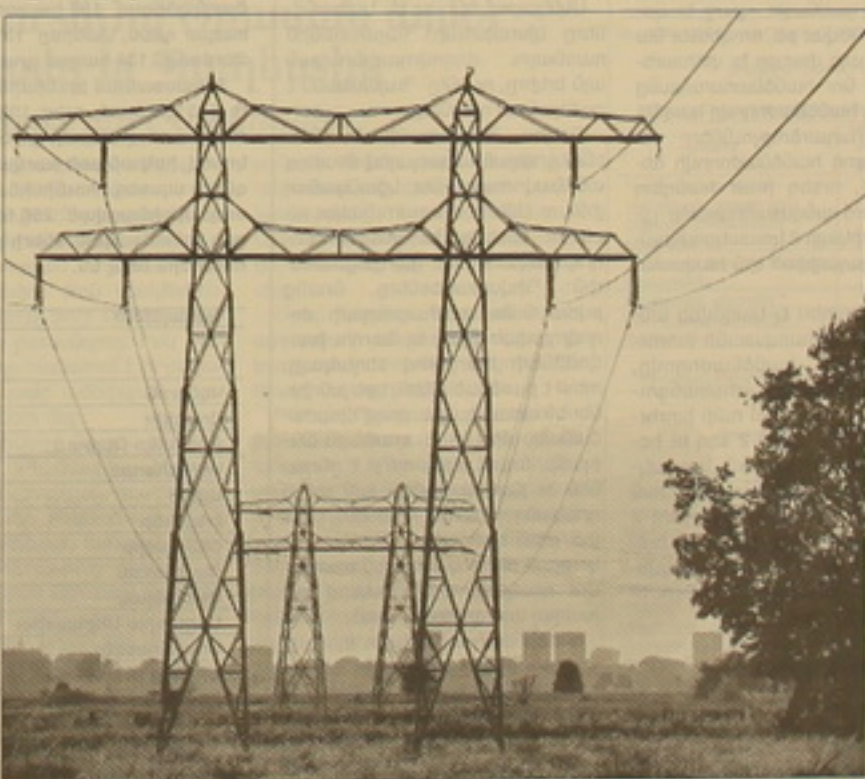
ՄԱՆՎԱՆ ՄԵՎՈՅԵՆ

Օրը լի էր նաեւ այլ անակնկալներով

Անակնկալ 1. Թեթեւ դասախոսներն, բայց այնպես էր ստացվել, որ 33 կառավարության որոշմամբ սահմանված մեջախորհի եւ

Ինչդեռ են նոր բաժանորդները միանալու էլեկտրական ցանցին Փնսրվարի 1-ից սկսել է գործել նոր կարգ՝ նոր սակագներով

Այս տարվա փետրվարի 1-ից էլեկտրական ցանցին նոր սպասողների միանալու համար գործում են նոր սակագներ: ՀՀ համայնքի ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովը 2007-ի դեկտեմբերի 21-ին ընդունեց «Նոր սպասողի կամ սպասողի վերականգնվող սպասման համակարգի էլեկտրական ցանցի միացնելու վճարների կարգը»: Կարգի մասնամասերն ծանոթանալու համար դիմեցին «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» (ՀԷՑ) սեփականատեր գծով սնորհ Կարեն Դարբինյանին:

անհրաժեշտ են հավելյալ ծախսեր, որոնք կհավանաբար «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր»:
«Բացի այն, որ նոր բաժանորդի համար մեր ենթակայանից մինչեւ նոր բնակարանի, սան մուտքն ընկերությունն է անցկացնելու մարդկային ծախսերը եւ կառուցելու անհրաժեշտ այլ տարրերը, նոր սակագների դեմում բնակիչը վճարում է իրականացվող աշխատանքների կառուցվող գծի նախագծային-նախահաշվային արժեքի ընդամենը 30-40 տոկոսը, մնացած գումարը ներդրում է ՀԷՑ ընկերությունը, եւ բնակիչը այդ գումարը փոխհատուցում է էլեկտրաէներգիա սպասելով 40 տարում, իսկ իրականացված անձինք, այսինքն համայնքի բաժանորդները՝ 10 տարում, այդ ներդրումները էլեկտրաէներգիայի սակագնի մեջ ներառելու որայմանով», յարգաբարձեց Կարեն Դարբինյանը: Ըստ ՀԷՑ-ի սեփականատեր գծով սնորհի, եղել են դեմքեր, երբ հասկալոյն իրականացված անձինք, նախապես չեն համաձայնել այս սակագներին, բայց հետո, հաշվարկներ կատարելու, համոզվել են, որ եթե իրենք անցկացնեն նոր գիծը, դա ավելի թանկ կարծես:

ընդգծեց, որ խոսքը բացառապես նոր բաժանորդի միացման մասին է: Տան անվանավորության, առավանձափ եւ այլ դեմքերում, երբ արդեն իսկ կա բաժանորդ, ոչ մի վճարում նախատեսված չէ: Լորտակառուց շինարարները էլ այդ վճարը կատարում է շինարարական կազմակերպությունը:

Գանապատասխան ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի հետ այս հարցը երկար 10-նարկվել է: «Գնալիս ունեցած որոշ տարածայնություններին, մեծ կողմ էին այս համակարգին անցնելուն: Այս կարգի միջոցով ընկերությունը հնարավորություն կունենա վերահսկելու կատարվող աշխատանքները, որոնք իրենք կատարում են: Այս նորմատիվ կանոններին: Իսկ ինչ վերաբերում է մեր տարածայնություններին հանձնաժողովի հետ, ապա դրան վերաբերում էին հարափ կենտրոնին: Այսինքն, մեծ կարծում են, որ հարափ կենտրոնում կառուցվող շինությունների միացման վճարը դիտարկվում է արժեքով: Սակայն հանձնաժողովը լուրջեց, որ այդ սակագները լինեն միջինացված արժեքով», ասաց ՀԷՑ-ի սեփականատեր գծով սնորհը:

Միաժամանակ, Կարեն Դարբինյանի կարծիքով, նոր կարգի գործելու ընթացքում հնարավոր է փոփոխությունների անհրաժեշտություն: Օրինակ, նման փոփոխություն է կատարվել ժամանակավոր կացարանների նոր բաժանորդների էլեկտրական ցանցի միացնելու հարցում: Գանձնաժողովը այս հարցը ինտերվյալ է եւ հարգել այն եզրակացություն, որ ժամանակավոր կացարանների թույլ տված ցանցի միացման նախաինքն որայմանը: Այսինքն, համայնքապետի տեղեկանքի հիման վրա, որ սկսել անձն ապրում է այս ժամանակավոր կացարանում, տրամադրվելու է միայն սեփականատեր որայման՝ 5 հազար դրամով եւ բաժանորդ իրեն իր միջոցներով անց է կացնելու էլեկտրականությունը, ևսինքն որ հայտնի չէ, թե նոր բաժանորդը որքան է մնալու այդ կացարանում եւ ՀԷՑ-ը չի կարող ներդրումներ կատարել առանց դրան հետ ստանալու հեծանակարի:

Ամառ, խեղճգործակաւ ցուցահանդես եւ երեխաներ

Ամառային ամառ կարծես խառն է օրվա զովները, մարդու միտքն ու սրամտությունը: Եվ շուտով ընդամենը ամառը կ'առնու իր իրականությունն ու կ'առնու, որ զովությունն ու աշխատությունն է: Ցանկությունը կասարկում է, երբ «Յայլակաւ ճամբար» 34-ը հրապարակում է 2008-ի հաշվետու ցուցահանդեսի, որ ներկայացնում է ավելի քան 40 երեխաների խեղճգործակաւ աշխատանքները: Փուլիկներով զարդարում փոփոկ ցուցասահուն հանդիպում եւ ծնողների եւ մեծ ու փոքր երեխաների, ուրոնց ամառն ոչ մի ամառ էլ չի կարողանալ ներկայանալ հանդիսավոր հազմակաւ, ժողովում ու մի էլ չի շփոթվում: «Ցուցահանդես վաճառ է, տեսնել իմ աշխատանքներն եւ ազդում է ինձ: Երբ ամառային ընկալում եմ երե-

խաների աչքերից: Երեխաների մեծ մասը Ֆիզիկական կամ մտավոր խնդիրներ ունի, բայց ո՛վ է հիշում այդ մասին հանդիսավոր այս օրը: «Յայլակաւ ճամբար» 34-ի նախագահ Ասմովը Ռոստոմյանը, որ դեռ 94-ականից է զբաղվում հասունացած երեխաների խնդիրների լուծմամբ պատմում է, որ իրենց կազմակերպությունը զբաղվում է միայն լուրջ դեպքերով, ծիսակալարանում, Սեանում եւ այլուր: Կազմակերպությունը զբաղվում է ելուստիայի հասարակական գրասենյակի մրցույթներից մեկը, որ նախատեսում է հասունացած երեխաների ինտելեկտուալ հասարակությանը՝ արվեստի, գիտելիքների եւ ստորի միջոցով: «Քարդամբ 1-ին փակուղի, 14 ետեմի առաջին հարկում գտնվող այս սարահինք մեր նորաբաց գրասենյակն ստորիկում է, ուր ավանդական ցուցահանդես առաջին անգամ է կազմակերպվում: Ի դեպ,

«Ոսկե ծիրան» կինոփառատոնի ընթացում բարձրակարգ ֆիլմերի ցուցադրությունն ու համաշխարհային կինոգործիչների հետ հանդիպումների շնորհիվ երեւանյան ավելի քան 300 օր դարձել էր մշակութային իրադրությունների հանգրվան: Հրատարակչի Կարին Բրեյան հայ հանդիսաստիճանները կայացրեց զեղեցիկ, գրավիչ ու կանաչադուրյան սահմանագիծը, սերը սեփսուր Գրոսը Պատկերավոր խորհուրդն էլ հետեւում էր՝ «Երբեք չդաժնանել սկզբունքներն ու

էլ, խնդիր, որ արդիական է յուրաքանչյուր երկրում: «Այն ընդլայնում է վավերագրական ֆիլմի մասին դասերը, որոնք ու սահմանները: Ժամայինը արդարամբերի դեմ լայնարող կանանց մասին է: Ժյուրիին արեցեցրեց հասկալիքն այն տեսարանը, որտեղ արդարամբերից մեկը վերցնում է մազերով իր հասկան ու ասում, թե հանդիպում կ'որոքեր իր կնոջ կամ երեխայի», ասաց վավերագրական ժյուրիի անդամ Կարոյա Կարապետյանը: «Արեւաթե ծիրանի» արժանացած հնդկուհի **Նիլեսա Զահինի** «**Լափ-մին ու ես**» ֆիլմն էլ լայնացրեց

կի միջոցառումներ կազմակերպել: Համոզված եմ, որ այս փառատոնը նշանակալի երեւոյթ կդառնա ոչ միայն ստանդարտային մշակութային խաչմերուկում, այլեւ իր ամեն զուգընթաց կարեւորագույն տեղ կզբաղեցնի միջազգային կոնկրետով: Կինոգործիչներին ու արտասահմանցի հյուսիսին քաղցից հարցրեմ, թե ինչ կարծի ունեն փառատոնի մասին եւ նրանցից շատերը «Ոսկե ծիրանը» նմանեցնում են Կաննի փառատոնին: Ձարգանալուն հանրապետության միջոցով, թե ինչն էլ այս փառատոնը դարձնում եզակի ու յուրահատուկ», ասաց կանաչա-

«Ոսկե ծիրան» կինոփառատոնի մրցանակներն ու «Չրահարսի» երեւակայական աշխարհը

ֆիլմերում մարդկային զգացումներն արագորով: Գուլիսի 19-ին կայացավ «Ոսկե ծիրան» կինոփառատոնի փակման արարողությունը, որտեղ Հայաստանի ու արտերկրի կինոաշխարհի քաղաքակրթական ժողովուրդների մասնակցությամբ տեղի ունեցավ մրցանակների հանձնումը: Խաղարկային ֆիլմերի մրցույթում գլխավոր մրցանակը շնորհվեց **Աննա Մելիխանի «Չրահարս»** ֆիլմին: Գեոտոմիլի Ալիսան, արդար է ծովեզիրն: Նա կանգնեց հանձնել էլ բարձր մանկահանդիսն եւ երբեք չի դադարում, այլ համարվում է փոփոխվող ժայռանքներն ու դասական անցողիկներն: Ալիսան օժտված է ցանկություններն իրականացնելու ընդունակությամբ: Մոսկվայում նա հանդիպում է անձանքի եւ տեսնում նա կրեմլի կախված խաչի մակագրությունը՝ «Պատիւ ու դաստիարակ»: Ինչն էլ ընդմիջ փոխում է նա կյանքը: Հասուն «Արեւաթե ծիրան» մրցանակի արժանացած քայլանդի սեփսուր **Ալիսյա Ասարաթի «Չրահարսի հաղթը»** եւ Խարյայի **Երան Ռիկիսի «Կիսրոնի ծառը»** ֆիլմերը: Կավերագրական մրցույթում ներկայացված սեղծագործությունների ռեզյումե մասը նվիրված էր բոնոսից ու կանանց իրականություններին: **Մելյա Ասերի «Կանայք աս քան եմ տեսնում»** ֆիլմը, որ արժանացավ գլխավոր մրցանակին, բոնոսից, ուժի եւ իրականությունների ռեզյումե մասին

իմաստը կնոջ մասին, որ ասանց հանգստանալու օրական ավելի քան 12 ժամ աշխատում է ու անընդհատ հանդիպում դժվարությունների ու բոնոսից: Հայկական համայնադասեր մրցույթում գլխավոր մրցանակի արժանացավ **Երիկ Նազարյանի «Կարոյա ժամը»** ֆիլմը: Իսկ **Դիանա Մկրչյանի «Գաթա»** եւ **Մարիամ Օհանյանի «Չրահարս մանրադասումները»** «Արեւաթե ծիրանի»: Թոթ սեփսուր **Հուսեյն Կարաբեյի «Իմ Մարլոն ու Բրանդոն»** ֆիլմն էլ արժանացավ Ֆիլմերի ժյուրիի մրցանակին ու Եկոմենիկի ժյուրիի դիմումին: Բացի նախատեսված հիմնական մրցանակներից, փառատոնի կազմակերպիչները դասատեսել էին նաեւ հասուն մրցանակներ հյուսիսի համար: «Արեւսում եւ կյանքում խելագարության համար» մրցանակը շնորհվեց **Կասին Բրեյային**: Իսկ կինոյում մեծագույն վաստակի համար «Փարաբոնոսիան քայլեր» մրցանակը հանձնվեց գեոտոմիլի սեփսուր **Կիմ Կեմերուին** ու դաստիարակ կինոգործի **Դարյուս Մեհրաբյանին**: Փառատոնը հաղթանակով դասավեց, եւ իր հինգերորդ արեւաթե ծառը նեց լեռն-լեռն դաստիարակում, ժամայինի քարե ուղեղով: Ըստ կարծուր եր հասկալիքն երեւակայական աշխարհը սեղծագործությունները: Այսպիսով, որ տեղ լինի կամ, հնարանությունն ու սեղծագործական մոտեցում, հնարավոր է քարե մակարդա-

հայ կինոնորմեր, փառատոնի ժյուրիի նախագահ **Ասոմ Եղոյանը**՝ մրցանակաբաշխությունից հետո «Երեւան» հյուսանցում կայացած հանդիպման ժամանակ: «Ոսկե ծիրան» կինոփառատոնի նախագահ Հարություն Նաչարյանն էլ կասարկած աշխատանքից զոհ է, սակայն նկատում է թերություններ, որոնք խոստանում է հաջորդ ամի օրվա: «Փառատոնի թերություններից էր կինոգրաֆիկների սակավաթիվը լինելը, ժամայինների, DVD-ների ու սարավորումների անուսակությունը, ինչը չէր համարատեսալանում միջազգային սանդղատներին: Շատ անգամ էիմ դասատեսել սողանակներ, որտեղ անկա էին քաղցրով թերությունները»: Հարություն Նաչարյանը հավելում է, որ արդեն դասատեսված եւ «Ոսկե ծիրան» միջազգային վեցերորդ կինոփառատոնին, որը «Նոր հորիզոններ կրացի հայ կինոմասոգրաֆի զարգացման գործում»: «Ոսկե ծիրան» հինգերորդ միջազգային կինոփառատոնն արդեն դասատեսվում է: Այն այլի ընկալված նշանակալի կինոգործիչների հետ հանդիպումներով, իսկ վարդապետության անվան դաստես հայ երեւակայական սեղծագործությունների համար քաղցին ֆիլմարվեստի զարգացումներն ու նրբությունները, ծիրանի քույրն էլ սարսիկը անընդ աշխարհում ազդարարելով հայկական մշակույթի, հյուսալիության ու քաղաքային արվեստի մասին:

ՏԱՄԵՎ ԿԱՐԱՊԵՏՈՒՅԱՆ

Չինացի երեխաները «Աշխարհի շուրջ՝ նոր դարում» համերգաշարով

Ոչինչ էլ չիմանալի Չինաստանի մասին՝ տեսնելով նրանց համերգը կարգի այդ երկիրը երբ ոչ սիրելու, աղա նվազագույնը՝ հարգելու համար: Օրերս Պատանի հանդիսաստիճանի քարտի թեման օրերը 7-12 արեւելյան չինացի 20 երեխաներ էին, որոնք առաջին իսկ դասարանի համարով սիրացան հիմնականում արեւելիցներով լեռնում դալիկներն նույնպես: 40-45 ուղեւոր կարողացան քաղաքականապես ներկայացնել քաղաքային ու քաղաքացիական արեւելիցից իրենց երկիրը: Իսկ դեռ դաստեսությունային արեւելի էլ չիտան արեւելիցները, որ բեմ մասն ուղեւոր դրոմիստիկալ մրցույթային կարգով ընթացել են Չինաստանի Տյանցզին հաղալի գեղարվեստի մանկական կենտրոնի 600 սաներից: 1995-ին հիմնադրված կենտրոնի սաները հյուսալիստիկալ եղել են ավելի քան 53 երկրում եւ արժանացել քաղաքակրթական մրցանակների արեւելիցներում ու միջազգային փառատոններում: Կենտրոնն ունի 10 խումբ՝ դասատեսված նվագախումբ, մանկական երգչախումբ, դասի համույթ, քայլերի, նկարչության, քանդակարվեստի, արեւելից գործերի: Ի դեպ գործունեության ընթացում կենտրոնի ընդունման առաջին արտասահմանային դաստեսությունը հենց Հայաստանից է եղել, որում ընդգրկված դասարանի էլույթները տրամադրել են եղել, ինչի մասին փաստեց ժամանակ համույթի ղեկավար Յոնգ Չանգը:

դիման, զարմանալի կազմակերպվածություն, կարողալիությունն ու միաժամանակ հիացնող ազատ արեւելիցից դրոմիստիկալ ոչ միայն բեմում, այլեւ նախարարի ընդունելությունների սենյակում, ուր ողջ համույթը ներկայացել էր ստորաշին կոլեկտիվներով, խմբի համազգեստով եւ օժիտից Հայաստանի ու Չինաստանի դրոմիստիկալ մասնակցական երգ-դասի համույթը Հայաստանում է երկու երկրների մշակույթի նախարարությունների միջոց ստորագրված 2005-2010 թթ. մշակութային համագործակցության մասին ծրագրի օրհանգ-

նեմում: Ընթացած 20 փոփոկ դաստեսություններ, դաստեսություններ, երաժիշտներն ու երգիչներն ուսագրավ վարդապետային կարգից լայնաբեր լայնաբերիկյան ու լեռնիկ դասեր, ճանաչված դասական գործեր՝ ազգային արվեստի լայնաբեր գործիքով, որոնք բոլորն էլ հանդիսաստես ընդունեց ծափող ջոկներով, չնայած դաստեսի շուտով եւ հնչողության տեսիլական թերություններին: Չինական լեռնիկ դասերն ոչ առանձնապես տեղյակ մեր հանդիսաստեսին նկատելի էր, որ դրանց բեմադրությունում էլ նկատելի էր արեւելից կասարողների արեւելից՝ քաղաքականության, սրամտության արժանությունը: Եվ համեմատելի էր տեսնել, որ դասարանի ղեկավար վարժությունների կասարողը յուրաքանչյուրի դիմում հավասարազոր էր մեծակասարժան: Թեեւ կասարողները դեռ հարկավոր է հասցնել քաղաքակրթական, այնուամենայնիվ, համերգը հաջողված էր, ինչն առավել մեծ արագույց չի կարող ունենալ, քան համերգին հետեւած երեխաների փոխադարձ հետաքրքրությունը եւ միմյանց լեզուն չիտանալով հանդերձ ծանոթանալու փորձերն ու միասին լուսանկարվելը: Հայաստանյան համերգների կազմակերպումն ընդունեցին համույթի հյուսալիստիկալը: Իսկ երկրորդ արեւելիցից հաղալում մանկական գեղարվեստի կենտրոնի կազմակերպիչի մանկական արվեստի փառատոնի Հայաստանի մասնակցության հրավերն արեւելից կա, որ ներկայացվեց 33 մշակույթի նախարարին:

ՆԱՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Գորա Սաֆայանի գրի շնորհանդեսը Կալիֆոռնիայում

Գլեյդելի համարյա զրադարանում տեղի է ունեցել հայազիտության եւ օտար լեզուների դասավանդման ասոցիացիայի մասնակցած մասնագետ, նախկինում դեքանատային անվանումը կարիչն է 1975-ից Կանադա տեղափոխված դուկ, Գորա Սաֆայանի նոր «Արեւելահայերենը անգլիախոսների համար» գրի շնորհանդեսը, կազմակերպությամբ տեղի 33 հյուսալիստարանի եւ Թեմեյան մշակութային միության լուսանցելության մասնակցությամբ: Այդ առթիվ խմբագրությունում ստացված հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ զիրից անցյալ արվեստանուն է հրատարակել երեւանյան դեքանատային կողմից բանասիրական ֆակուլտետի խորհրդի հանձնարարությամբ: Հանդիսությունը վարել է Բարսեղ Զարբալյանը: 33 հյուսալիստարանի կողմից բարձր է գնահատել արվեստի հսկայական աշխատանքը: Դուկ. Սաֆայանը աշխատում է Մոնրեալի՝ Մկզիլ համալսարանում: Նախկինում հրատարակել է «Արեւելահայերենը անգլիախոսների համար» գիրք: Գեղեցիկ է նաեւ քաղաքիկ մեծագրությունների, դասագրքերի եւ հոդվածների: Ընդհանրապես վերջում նա դասատեսել է ներկայից հարցերն ու ստորագրել իր գրի օրհանգները:

Ն.Օ.

ԱԶԳ

Մարզային

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հայաստանի մարզիկներն օլիմպիական խաղերում

Առաջին հայ օլիմպիական շեմիկները

1952, Տելսիսկի, 15-րդ ամառային օլիմպիադա

Օգոստոսի 8-ին Պեկինում կային այս արվա մարզական ամենախոտ իրադարձության 29-րդ ամառային օլիմպիական խաղերի մեկնարկը, որոնց կմասնակցեն Հայաստանի 25 մարզիկներ: Մեր հանրապետությունը մասնակցում էր ներկայացուցիչներ է ունեցել օլիմպիական մասնակից խմբի մեջ: Մեր հանրապետությունը կազմեցին: Նրանցից ասեմը հաջող մրցելույթներ են ունեցել՝ դառնալով օլիմպիական շեմիկներն ու մրցանակաիրեն՝ ոսկե մեդալները իրենց անունը գրելով հայկական սպորտի արժանավայելությունում: Գաղտնի չէ, որ խորհրդային սպորտի «փոքր ազգերի» ներկայացուցիչների համար չափազանց դժվար էր երկրի սարքեր մարզաձևերի հավաքակազմում ընդգրկվելը: Կարկանդակը էր «մի փոքր զվարճ» բարձր լինել մյուս թեկնածուներից, այլապես, նախադասությունը տրվում էր «մեծ ազգի» ներկայացուցիչներին: Այս հանգամանքն ավելի է արժեքավորում օլիմպիականում հայ մարզիկների նվաճումները, ընդգծում նրանց բարձր վարձարժեքները:

1996-ից մեր մարզիկներն արդեն անկախ Հայաստան են ներկայացնում օլիմպիական խաղերում ձգտելով օտար ավերում հիշեցնելու հայկական ժողովրդի օրհներգն ու բարձրացնելու նախադասությունը: «Ազգը» սկսում է օլիմպիականում Հայաստանի մարզիկների ելույթներին նվիրված հոդվածաշարը:

1952-ի հեյսիկայն օլիմպիական առաջինն էր խորհրդային մարզիկների համար: 1951-ի արդիվին խՍՀՄ-ում հիմնվեց ազգային օլիմպիական կոմիտե, որը նույն արդյունքում դարձավ ՍՍՀՄ-ի անդամ: Գուլիսի 19-ին մեկնարկեց օլիմպիական խաղերում խՍՀՄ հավաքակազմում ընդգրկված 381 մարզիկների թվում էին նաև Հայաստանի Պալիկաններ, մարմնամարզիկ Գրան Եսիկյանն ու հնգամարտիկ Իգոր Նովիկովը:

Այն սարիներն սպորտային մարմնամարզությունում առաջատար դիրքեր էին զբաղեցնում Գերմանիայի, Եվրոպայի և Ֆինլանդիայի մարմնամարզիկները: Սակայն խՍՀՄ հավաքակազմը գերազանցեց բոլորին՝ հաճելի անակնկալ մասուցելով իր երկրպագուներին: Եվ այդ հաջողությունում իր արժանի ավանդը ներդրեց նաև Գրան Եսիկյանը, որը չնայած վնասվածքին (մարզումների ժամանակ վնասել էր գոկախոցը), գերազանց ելույթ ունեցավ:

Բազմամարտում հենց առաջին վարժությունը շեմիկների կողմից համար հիմնական դասընթացը: Սակայն Գրան Եսիկյանի և նրա թիմակից Գրան Եսիկյանի միջև: Երբ սարի առաջ Բուդապեշտում կայացած համաեվրոպային ուսանողական խաղերում համահասցե երկու մարմնամարզիկների մրցակիցն ավարտվել էր հայ մարզիկի անվաճելի առավելությամբ: Եսիկյանին դարձրեցին վեց ոսկե մեդալ: Գրան Եսիկյանը մրցադասում Կիլոսը Գրան Եսիկյանին հաջողվեց ընդամենը 0,2 բալլով գերազանցել Եսիկյանին ու արժանանալ ոսկե մեդալի: Գրան Եսիկյանը ստիպված էր բավարարվել արծաթե մեդալով:

Առանձին գործիչների վրա վարժություններից ամենափայլունը օղակների վրա Եսիկյանի ելույթն էր: Առանձնակի փայլով Եսիկյանի կատարած դժվարագույն արժեքներով վարժությունը հանդիսանում էր ժամանակակից օլիմպիական խաղերի առաջին հայ շեմիկները:

Գրան Եսիկյանը դժվարագույն արժեքներով վարժությունը հանդիսանում էր ժամանակակից օլիմպիական խաղերի առաջին հայ շեմիկները: Գրան Եսիկյանը մրցադասում Կիլոսը Գրան Եսիկյանին հաջողվեց ընդամենը 0,2 բալլով գերազանցել Եսիկյանին ու արժանանալ ոսկե մեդալի: Գրան Եսիկյանը ստիպված էր բավարարվել արծաթե մեդալով:

Այս հաջողությունը բնավ էլ դաստիարակ չէր: Գրան Եսիկյանը երկուստեք ամառային մարմնամարզիկ էր, միջազգային մի Եսիկյանի հաջող ու մրցանակակիր էր, սարքեր վարժությունների խՍՀՄ շեմիկներ: Իսկ մինչ օլիմպիական, 1952-ին նա նվաճել էր նաև խՍՀՄ բացարձակ շեմիկների տիտղոսը: Մարմնամարզությունում հասած ակնառու հաջողությունների համար 1951-ին Գրան Եսիկյանին շնորհվել էր սպորտի վասակավոր վարձուքի կոչում: Եվ օլիմպիականում ունեցած հաջողությունը կրկնապատկեց անվանի մարմնամարզիկի փառքը:

Բացի մեծ մարզիկ լինելուց, Գրան Եսիկյանը նաև հրաշալի մարդ՝ խորամուխ հայրենասեր, սիրող ամուսին, ունակ էր հոգասար ընկեր էր: Նա ամեն սեղ, բոլոր դասերում իրեն դասել էր համես, արժանապատիվ, խիստ բարեկիր: Գրան Եսիկյանը եղել է նաև հրաշալի մանկավարժ, երեանի մարմնամարզության դպրոցի հիմնադիրը: Այդ դպրոցն այսօր, Գրան Եսիկյանի վաղաժամ մահվանից հետո, արժանավորապես կրում է հիմնադրի անունը:

Հաջողությունն ուղեկցեց Փաշինյանին

Մրձան Փաշինյանի հաղթանակով ավարտվեց Մարտինիում անցկացված Եսիկյանի միջազգային մրցադասը, որի մրցանակային ընդհանուր հիմնադասը 6 հազար դոլար էր: Գրան Եսիկյանը է, որ ավարտվեց 2 տարեկան բոլոր դասերը խաղաղ էլ ունեցան: Գրան Եսիկյանը Փաշինյանն ու Տեր-Սահակյանը, Բասենն ու Պանոսյանը, Ֆիզակուն ու Անդրեասյանը, ժողով ու Մեյրը, Գրիգորյանն ու Մելիքյանը, Մելիքն ու Գրիգորյանը, Մելիքյանն ու Փաշինյանը, Անդրեասյանն ու ժողով, Պանոսյանը ու Ֆիզակուն, Տեր-

Սահակյանն ու Բասենը: Փաշինյանը 9 հնարավորից վասակվեց 6,5 միավոր: Նա մրցադասն անցկացրեց առանց դասարձայն: Բացի նրանից, անդրեասյանը մրցանակ Չակվեն Անդրեասյանը, որը 5 միավորով գրադեցրեց 4-րդ հորիզոնականը: Իսկ 2-րդ տեղը գրավեց չին Եսիկյանը (6 միավոր), որից կես միավորով հեծ մրցա ժողովուն: Գրան Եսիկյանը գրադեցրեց Տեր-Սահակյանը, Մելիքյանը (4,5-ական միավոր), Մեյրը (4), Գրիգորյանը (3,5), Պանոսյանը (3) և Բասենը (2,5):

«Ուլիսը» համալրում է կազմը

Ֆուտբոլի Հայաստանի առաջնությունում այժմ ընդմիջում է: Մասնակից թիմերը ճախադասարարվում են առաջնության 3-րդ օրը: Իսկ, որը կմեկնարկի օգոստոսի 2-ին: Միաժամանակ ակումբները ձգտում են համալրել կազմը: Մասնավորապես «Ուլիսը» զգալի համալրում է ստացել: Թիմում հաճախ կա դարձաստղի Գերոգ Կասարյանը, որը մինչ այդ հանդես էր գալիս Իրանի «Ռահահանում»: Կերեբու Իրանում նոր կարգ է հաստատվել, ըստ որի իրանական թիմ-

րում արգելվում է օտարերկրացի դարձաստղի ընդգրկումը: Այդ դասարարում էլ «Փյունիկ» նախկին դարձաստղի վերադարձել է Հայաստան: «Ուլիսի» հարձակման գիծը կամրակողի Արմա Գալոսյանը, որը հեռավորվել էր «Քանաքեպ»-ից: Նրան կընկերակցի մեկ այլ փորձառու ֆուտբոլիստ՝ Արա Լուսինյանը, որը հանդես էր գալիս «Գանձասարում»: Բանակում ծառայությունը ավարտելուց հետո «Ուլիս» է վերադարձել Կահե Մարտիրոսյանը:

Վեց գրոսմայստերների մասնակցությամբ

Երեանցի գրոսմայստեր Գաբրիել Սարգսյանը կմասնակցի Գրան Եսիկյանի հիշատակին նվիրված մրցադասում: Սարգսյանի մրցակիցները կլինեն Մահմադ Լագրավեն, Ֆերենց Բերկեց, Դանիել Սթեյվակոն, Ալեքսանդր Բելյավսկին ու Պեյր Միլը: Սարգսյանն իր վարկանիսով (2660) գիշում է միայն Մահմադ Լագրավենի (2681):

Պովեսկինը ձեռնոց կնետի վաղիմի Կլիշկոյին

Աթենի օլիմպիադայի շեմիկներ, 28-ամյա ռուսաստանցի Ալեքսանդր Պովեսկինը մեծնուկված Գերոգ Լուսինյանի 4-րդ ռաունդում նուկուտի ենթարկեց ամերիկացի Տատուս Մայսին և իրավունք ստացավ աճանը մեծամարտելու IBF-ի և WBO-ի վարկանիսով աշխարհի շեմիկներ, գերմանացի Կլիշկոյին Կլիշկոյին հեծ:

Պովեսկինը ձեռնոց կնետի վաղիմի Կլիշկոյին: Աթենի օլիմպիադայի շեմիկներ, 28-ամյա ռուսաստանցի Ալեքսանդր Պովեսկինը մեծնուկված Գերոգ Լուսինյանի 4-րդ ռաունդում նուկուտի ենթարկեց ամերիկացի Տատուս Մայսին և իրավունք ստացավ աճանը մեծամարտելու IBF-ի և WBO-ի վարկանիսով աշխարհի շեմիկներ, գերմանացի Կլիշկոյին Կլիշկոյին հեծ:

Տոմսերի վաճառքի կարգը կփոփոխվի

ՖԻՖԱ-ն որոշել է փոփոխել 2010-ի աշխարհի առաջնության հանդիպումների տոմսերի բաշխման կարգը: Առաջին խմբաձևակց վաճառքի կհանգի 2009-ի փետրվարի 2-ին: Գլխավոր նորությունն այն է, որ զգալիորեն ավելացվել է առաջնության մասնակից երկրների ֆուտբոլիստների հասկացվող տոմսերի քանակը՝ 8 տոկոսից հասցվելով 12-ի: Որոշեցի բացառիկ տոմսեր վերավաճառքը, յուրաքանչյուր ֆուտբոլիստի հնարավորություն կստի առավելագույնը յոթ խաղի համար յուր տոմս գնել: Տոմսերի գինը դեռևս վերջնա-

կանառքն որոշված չէ, սակայն այն մասնակցի կլինի միջին եկամուտ ունեցող հարավաֆրիկացիների համար: Ընդհանուր առաձայն վաճառքի կհանգի 3 մլն տոմս, ընդ որում մյուս երկրների ֆուտբոլիստները միայն Գրան Եսիկյանի Հանրապետությունում կարող են գնել տոմսեր: Նրանց համար ինը ֆաղախներում հասնել հասկացված տեղերում կկազմակերպվի տոմսերի վաճառք: Տոմսեր կվաճառվեն նաև միջազգային երեք օդանավակայաններում՝ Յոհաննեսբուրգի, Դուրբանի և Զեյթիբանի:

Ձերն ընդունելություն

Մոս 30 հազար ֆուտբոլիստներն էին հավաքվել ողջունելու բրազիլացի Ռոնալդինյոյին, որն օրերս 3 արվա դասարար էր կնեկ իսպանական «Միլանի» հեծ: Ռոնալդինյոյի տեղափոխությունը «Միլան» արդեն ակումբին սկսել է եկամուտ առաձայնել: Մեկ օրվա ընթացքում մոս 5000 արոնեծես է վաճառվել «Միլանի» նոր մրցադասի հանդիպումների համար:

«Ֆուտբոլիստների կենսագրությունում սա կարևոր դաս է: Կարծում են, յուրաքանչյուր ֆուտբոլիստ Երազում է կրել «Միլանի» մարզադասը: Գուլուսին, որ իմ խաղով թիմի երկրպագուներին ուսխանալու առիթներ կան: Կցանկանալի շնորհակալություն հայտնել ջերն ընդունելության համար: Ցանկանում են «Միլանի» հեծ վերադառնալ շեմիկներին լիցա: Եվել են «Միլան» մրցանակներ նվաճելու: Ես հաճելի կլինի Կակայի հեծ խաղալը, որին համարում են աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստներից մեկը: Նա իմ լավ ընկերն է, որի հեծ բազմիցս հանդես են եկել Բրազիլիայի հավաքակազմում: Գեծ կարծում, թե նոր թիմի հեծ մեղելու հարցում հիմնախնդիրներ կհազեն», հայտարարել է 28-ամյա Ռոնալդինյոն:

Շեմիկները կրկին լավագույնն է

Լուկա Ֆեմիլյոնը «Յոնուկա-1» ավտոմոբիլազգի աշխարհի առաջնությունում 2-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնեց: Նա հաղթող մասնակցեց Գերմանիայի Գրան Եսիկյանի խաղադասում, որն անցկացվեց Գրան Եսիկյանի մրցադասում: Այդ հաղթանակի շնորհիվ բրազիլացի մարզիկը միանգամայն գլխավորեց աղյուսակը՝ վասակելով 58 միավոր:

Գերմանիայի Գրան Եսիկյանի խաղադասում 2-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնեց: Նա հաղթող մասնակցեց Գերմանիայի Գրան Եսիկյանի խաղադասում, որն անցկացվեց Գրան Եսիկյանի մրցադասում: Այդ հաղթանակի շնորհիվ բրազիլացի մարզիկը միանգամայն գլխավորեց աղյուսակը՝ վասակելով 58 միավոր:

Արագության նոր ռեկորդ

9FF GT9 մակնիշի ավտոմոբիլ արագության նոր ռեկորդ սահմանեց՝ զարգացնելով 409 կմ/ժ արագություն: Ընդ որում 100 կմ/ժ արագության ավտոմոբիլն հասավ 3,4 վրկ-ում, 200 կմ/ժ-ի՝ 8,2 վրկ-ում, 300 կմ/ժ-ի՝ 16,4 վրկ-ում: Մեքենան կրում էր Porsche 996 Turbo-ի կատարելագործված Եսիկյանը՝ 987 ձիաուժ հզորությամբ:

ՀԱՄԱՌՈՑ

Տրեզեգենն այլևս հավաքակազմում չի խաղա

«Յուվենտուսի» հարձակող Դավիթ Տրեզեգենն հայտարարել է, որ այլևս հանդես չի գա Գրան Եսիկյանի հավաքակազմում: Պանոսյանն այն է, որ հավաքակազմի գլխավոր մարզիկ Ռայմոն Դոմենեկն նրան չէր ընդգրկել Եսիկյանի 2008-ի մասնակցի ֆուտբոլիստների ցանկում: Տրեզեգենը դժգոհ է նաև ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ղեկավարությունից, որը Դոմենեկին հնարավորություն է տվել Եսիկյանին աշխատանքը հավաքակազմում, չնայած որ Եսիկյանի առաջնությունում ֆրանսիացիներն անհաջողության մասնակցեցին:

Վասակավաճառքի խանգարեց

400 մ վազի աշխարհի կրկնակի շեմիկներ Յան Ռուսինյանը չի մասնակցի Պեկինի օլիմպիական խաղերին: 25-ամյա մարզուսում Եսիկյանը է անհանգստացնել ոսկի մասի վասակավաճառք, որի դասարարով նա մոս կես արի վարողացավ մասնակցել մրցումների:

